

Zpráva dle ustanovení § 24 odst. 1 písm. b)

zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o veřejném ochránci práv“)

o jednotlivých věcech, v nichž nebylo dosaženo dostatečných opatření k nápravě ani postupem podle § 20

V této zprávě informuji Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky o případech, kde se mi nepodařilo dosáhnout dostatečného zjednání nápravy ani cestou vyrozumění nadřízeného úřadu či vlády nebo informováním veřejnosti o zjištěních z šetření.

Policie ČR neproplácela nezákonně nařizované přesčasy (sp. zn. 4159/2014/VOP/IK)

Obrátil se na mne stěžovatel, který nesouhlasil s postupem Policie ČR Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje a Městského ředitelství policie Ostrava v řízení o jeho žádosti o proplacení přesčasových hodin za roky 2007 a 2008 v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce, které odpracoval jako příslušník Policie ČR zařazený na operačním středisku Městského ředitelství policie Ostrava.

Zákon o služebním poměru sice umožňuje nařídit policistovi přesčasy v rozsahu až 150 hodin v kalendářním roce, ale pouze v důležitém zájmu služby. Za takové přesčasy mu nenáleží zvláštní odměna, protože je pokrývá služební příjem. Teprve až služba přesčas nad 150 hodin za rok je placená. Stěžovatel však namítal, že v jeho případě **nebyla dodržena podmínka důležitého zájmu služby**, protože přesčasy mu byly nařizovány nikoli k plnění zvláštních úkolů či v mimořádných situacích, ale z důvodu dlouhodobě neřešeného nedostatečného personálního zajištění operačního střediska.

Stížnost podle mne ilustruje problém, který se objevuje nejen u policistů, ale také u dalších bezpečnostních složek (například vězeňská služba nebo armáda), a který už opakovaně řešily i správní soudy. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu jsem konstatovala, že **služba, která se nařizuje nad rámec základní doby služby, musí mít charakter výjimečnosti**, tj. musí být vyvolána situací, kterou nebylo možné předvídat (například neočekávaný úkol bezpečnostního sboru, momentální indispozice nebo absence některého příslušníka). Aby se jednalo o přesčas, nesmí být taková služba dopředu plánovaná k pokrytí dlouhodobého nebo trvalého nedostatku příslušníků nebo v situacích, které bylo možné předvídat při plánování směn (například plánovaná dovolená, studijní pobyt, dlouhodobá pracovní neschopnost). Pokud by byly přesčasy dopředu plánovány, stírá se rozdíl mezi základní dobou služby a službou nad její rámec a z přesčasu se pak stává pravidelný způsob zajištění úkolů bezpečnostního sboru. Jestliže byl tedy vedoucí pracovník operačního střediska nucen řešit plánované či dlouhodobé snížení počtu příslušníků nařízením služeb nad rámec základní doby služby, měla za to být stěžovateli přiznána poměrná část platu.

Městské ředitelství policie Ostrava a Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje se tak dopustily pochybení, když zamítly žádost stěžovatele o proplacení služeb přesčas, aniž by zkoumaly, zda k nařízení přesčasu byly dány zákonné podmínky. Jako opatření k nápravě jsem navrhla, aby ředitel krajského ředitelství podal ministru vnitra podnět k přezkumu (tento krok může udělat pouze služební funkcionář nebo účastník).

Ředitel Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje mé závěry odmítl a nepodal ministru vnitra podnět k zahájení přezkumného řízení podle zákona o služebním poměru. O záležitosti jsem proto informovala policejního prezidenta. Tento postup nepřinesl pro stěžovatele nápravu, proto jsem se rozhodla případ zveřejnit jako formu **sankce vůči řediteli Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje**. Jelikož se mi nepodařilo dosáhnout nápravy ani medializací případu dne 18. listopadu 2015, informuji o této skutečnosti Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky.

V Brně dne 25. ledna 2016

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv